

Rajavartiolaitoksen esikunta
Raja- ja meriosasto

19.11.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/15881/2025

Rajavartiolaitoksen lausunto luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukaisesta ympäristöselostuksesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitokselta lausuntoa luonnoksesta päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukaisesta ympäristöselostuksesta. Rajavartiolaitos lausuu päätösluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta seuraavasti:

Luonnos päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

- Luonnos valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista on työ- ja elinkeinoministeriön merituulivoimakoordinaatioryhmässä keskustellun mukainen. Näin ollen Rajavartiolaitoksen osalta päätösluonnos on asianmukainen.
- Rajavartiolaitos haluaa kuitenkin tuoda esille, että alueiden kilpailutusvaiheessa siihen osallistuville toimijoille on aiheellista tuoda esille, että kyseisillä alueilla toiminnan (rakentaminen, tuotanto/ylläpitäminen ja purkaminen) tulee taata merenkulun turvallisuus sekä viranomaisten lakisääteisten tehtävien (kuten meripelastuslaki (1145/2001), pelastuslaki (379/2011) ja merenkulun ympäristösuojelulaki 1672/2009)) hoitamisen asianmukaiset edellytykset.

SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

- Ympäristöselostuksessa on mainittu merituulivoimaloiden muodostavan riskin yhteentörmäyksille meriliikenteen kanssa rajoittamalla merenkulun reittivalintoja sekä tutkakuvan tarkkuutta.

Rajavartiolaitos esittää, että ympäristöselostuksessa huomioidaan myös kasvava riski aluksien keskinäiselle yhteentörmäykselle meriliikenteen kanavoituessa puistojen välisiin kapeisiin käytäviin. Lisäksi tulee huomioida, että merituulivoimapuistot vaikuttavat ympäristöselostuksessa mainitun tutkakuvan lisäksi VHF-radioliikenteeseen, AIS-signaaleihin sekä GNSS-paikannusjärjestelmiin. Näillä on merkittävä vaikutus merenkulun turvallisuuteen sekä mahdollisten meripelastustehtävien ja ympäristövahinkojen torjuntatoimien suorittamiseen ja johtamiseen.

- Ympäristöselostuksessa tulisi huomioida merionnettomuuksien riskin kasvu ja näiden mahdolliset vaikutukset ihmisille ja ympäristölle. Lausuttavana olevassa luonnoksessa näitä ei käsitellä juuri ollenkaan.

Alusten törmätessä toisiinsa tai aluksen törmätessä tuulivoimalaan on seurauksena meripelastustehtävä ihmishenkien pelastamiseksi sekä suurella todennäköisyydellä öljy/kemikaalivuoto mereen. Yksittäisessä tuulivoimalassa on useita tuhansia litroja öljyä sekä kemikaaleja ja merellä liikkuvilla aluksilla merkittävästi tätä suurempia määriä. Onnettomuustilanteessa mereen pääsevällä öljyllä ja kemikaaleilla on huomattava vaikutus ympäristölle. Tehokkaiden pelastustoimien nopea käynnistäminen on avainasemassa vahinkojen rajoittamiseksi. Huomioiden merituulivoima-alueiden sijainti kaukana rannikolla sijaitsevista viranomaisten resursseista ja pelastuslain mukaiset vaatimukset varautumisesta, on puiston ope-roijalla merkittävä rooli vahinkojen ennaltaehkäisemisessä ja mahdollisissa torjuntatoimissa.

- Päätöksen mukaiset merituulivoima-alueet sijoittuvat hyvin lähelle muita merituulivoima-alueita, huomioiden myös Ruotsin alueelle suunnitellut alueet. Ympäristöselostuksessa on käsitelty vain pintapuolisesti useiden merituulivoimapuistojen yhteisvaikutusta ympäristölle ja meriliikenteen turvallisuudelle.

Merituulivoima-alueiden ja niille sijoittuvien puistojen yhteisvaikutus on merkittävästi isompi, esimerkiksi meriliikenteen turvallisuudelle (ml. vaikutus jäänmuodostus ja jäiden liikkuminen), kuin yksittäisen puiston. Tämä tulisi huomioida ympäristöselostuksessa ja edellyttää eri puistoalueiden tiivistä yhteistyötä riskien vähentämiseksi.

- Ympäristöselostuksen lopussa on asianmukaisesti esitetty erilaisia ehdotuksia hankkeiden vaikutuksien hallitsemiseksi. Näissä on huomioitu Rajavartiolaitoksen lakisääteisten tehtävien näkökulmasta tarpeellisia toimia (mm. lentokäytävät) sekä kompensoivat toimet puistojen aiheuttamille VHF-, AIS-, tutka- ja GNSS- signaalien häiriöille. Kompensoivien toimien suunnittelu ja toteutus sekä tiivis yhteistyö toimivaltaisten viranomaisten kanssa puistojen suunnitteluvaiheessa on oleellinen edellytys merenkulun turvallisuuden varmistamiseksi, mahdollisten pelastustoimien tehokkaan suorittamisen turvaamiseksi sekä ympäristövahinkojen ehkäisemiseksi.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Tom Hanén

Raja- ja meriosaston osastopäällikkö
Prikaatikenraali

Mika Rytönen

**Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 19.11.2025 klo 11:49.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.**

LIITTEET

-

JAKELU

Työ- ja elinkeinoministeriö

TIEDOKSI

RVLAPPÄÄLL
RMOS
OIKOS
RMOS/ ME-yksikkö
RMOS/ RATU-yksikkö
LSMV